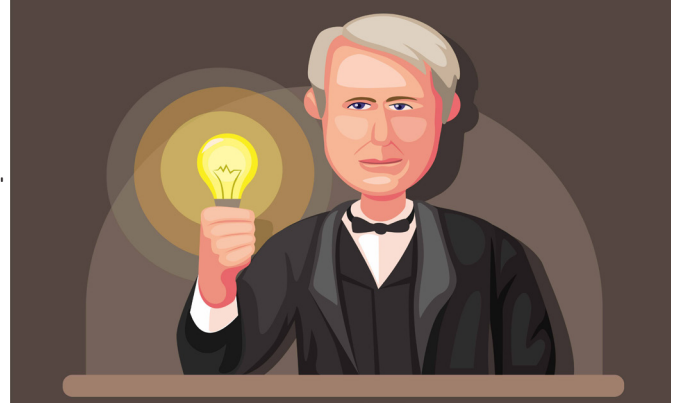

THOMAS EDİSON

Akşam olmuştu. Kaan ve kardeşi Emir, odalarında oyun oynuyorlardı. Anneleri Buket Hanım o sırada mutfakta yemek hazırlıyordu. Babaları Demir Bey de işten dönmek üzereydi. Kapı çaldı. Kapıyı Kaan açtı. Demir Bey elinde bir kutuyla içeri girdi. Emir merakla "Baba bize bir hediye mi aldın?" dedi. Demir Bey Emir'e sarıldı. "Oğlum önce bir hoş geldin deseydin." dedi gülererek. Çocuklar babalarına sarıldı. Daha sonra içeri girdiler. Televizyonun karşısındaki kanepeye oturdular. Kaan ve Emir merakla kutudan ne çıkacağına bakıyorlardı. Bu bir ampuldü. Bütün heyecanları kaçmıştı. "Ampul için mi bu kadar heyecanlandık?" dedi Emir. Babası, Emir'i sararak "Edison bunu bulduğunda oldukça heyecanlanmıştı ama." dedi. Çocuklar ilk defa bu ismi duymuşlardı. Kaan "Edison kim?" diye sordu. O sırada Buket Hanım da mutfaktan geldi. Demir bey anlatmaya başladı.

Edison yedi yaşına geldiğinde okula başlamış. Okula başladıktan kısa bir süre sonra öğretmenleri tarafından yetersiz bulunmuş ve okuldan uzaklaştırılmış. Emir'in o sırada gözleri dolmuş. Babası Emir'in üzüldüğünü görünce:

- Üzülme oğlum. Çünkü Edison pes etmemiş, dedi.

Edison okula devam etmemiş ama öğrenmeye de hiç ara vermemiş. Annesi ona okumayı, yazmayı öğretmiş. Edison, evde bir sürü kitap okumuş. Okumayı çok sevdiği için kitaplık oluşturmuş. Tabii o zamanlar evlerde bugün kullandığımız ışıklar yokmuş. Gaz lambası ve mumlar varmış. Onların verdiği ışık yetersiz geldiği için Edison okumakta zorlanıyormuş. Daha o yaşlarda çözümler aramaya başlamış. Bir gün annesine evlerinin bodrum katında bir laboratuvar kurmak istediğini söylemiş. Annesi onu her zaman desteklediği için bu fikrini kabul etmiş. Tabii malzemelere ihtiyacı olacaktı. Bu yüzden trenlerde gazete ve meyve satmaya başlamış. Kazandığı paraları hem deneylerine harcıyor hem de ailesine yardım ediyormuş. Kaan heyecanla "Baba, Edison ne üzerine deneyler yapıyormuş." dedi. Demir Bey, "Şu elimde gördüğün ampulü bulmak için deneyler yapıyordu." dedi.

Çocuklar dikkatle babalarını dinlemeye devam ettiler. Babaları anlatmaya devam etti.

Aslında o zamanlar lamba vardı ama daha uzun süreli ışık veren bir şey yapmaya çalışıyordu. Uzun çalışmaların ardından elektrikle çalışan bir ampul yapmaya karar verdi. Demir bey çocuklarına ampulün içindeki teli göstererek "Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?" dedi. Çocuklardan cevap gelmeyince hikayesine devam etti.

Bu tele filaman deniliyor. Filaman, yanmayı önlemek için yalıtılmış, oksijensiz bir ampul içerisine yerleştirilir. Bu şekilde tel, elektrikle ısıtıldığında ışık yaymaya başlar. Yani bu tel yardımıyla ampul ışık vermektedir. İşte Edison pes etmeyip çok çalışarak bu ampulü buldu.

 Aşağıdaki boşlukları okuduğumuz metne uygun dolduralım.

- Kaan ve kardeşi odalarında ...oyun..... oynuyorlardı.
- Buket Hanım mutfakta ...yemek..... hazırlıyordu.
- Demir Bey elinde bir ...kutuyla..... içeri girdi.
- Televizyonun karşısındaki ...kanepeye oturdular.
- Edison yedi..... yaşına geldiğinde okula başlamış.
- Annesi..... ona okumayı, yazmayı öğretmiş.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

- ☒ Edison hayatı boyunca hiç kitap okumamış.
- ☒ Edison, evinin bodrumuna laboratuvar kurmuş.
- ☒ Edison, babasının yardımıyla birçok başarıya imza atmış.
- ☒ Edison zamanında gaz lambası ve mumlar varmış.
- ☒ Edison, trenlerde gazete ve meyve satmaya başlamış.
- ☒ Edison elektrikle çalışan bir ampul yapmaya karar vermiş.

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Doğru seçenekleri işaretleyelim.

1. Ampulün içindeki telin adı nedir?

- ☒ A. Filaman
- ☐ B. İnce tel
- ☐ C. Metal

2. Aşağıdaki görsellerden hangisi yukarıdaki metinle ilgilidir?

3. Demir Bey, aldığı ampulü nereye taktı?

- ☐ A. Mutfığa
- ☒ B. Salona
- ☐ C. Küçük odaya

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Metnin konusu nedir?

Edison'un ampulü icadı

2. Metnin ana fikri nedir?

Zorluklar karşısında pes etmeyip çalışırsak başarıya ulaşırız.

1. Aşağıdaki 5N1K sorularını cevaplayalım.

➔ Hakan dün sabah marketten çikolata aldı.

Kim? Hakan

Ne zaman? Dün sabah

Ne? Çikolata

➔ Burak, yarın arkadaşlarıyla pikniğe gideceği için çok mutluydu.

Kim? Burak

Ne zaman? Yarın

Niçin? Pikniğe gideceği için

➔ Dilara yarın balık yakalamak için denize gidecek.

Nereye? Denize

Ne zaman? Yarın

Niçin? Balık yakalamak için

➔ Sinan ormanda kuş, aslan ve geyik gördü.

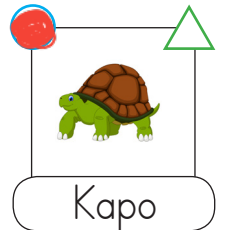
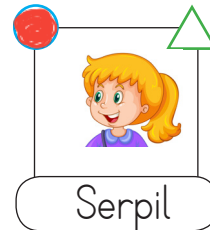
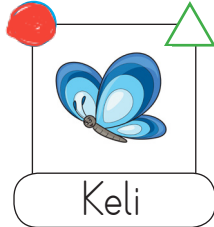
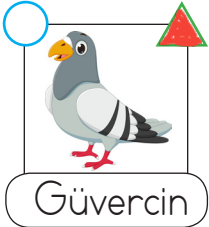
Kim? Sinan

Ne? Kuş, aslan ve geyik

Nerede? Ormanda

2. Aşağıdaki görsellerin altında yazan kelimeler özel ad ise ○, tür adı ise △ sembolünü boyayalım.

3. Aşağıdaki başlıkların altına, örnekteki gibi verilen harfle başlayan adlar yazalım.

Özel Ad

Tür Adı

Tekil Ad

Çoğul Ad

A Ayhan
K Kerem
S Sude

A Ağaç
K Kuş
S Sıra

A Ayakkabı
K Kamyon
S Soğan

A Arabalar
K Kitaplar
S Sandalyeler

4. Aşağıdaki cümlelerde yer alan varlıkları niteleyen sözcükleri bulalım, altını çizelim.

- Aylin, bahçeden taze sebzeler topladı.
- Sarı portakallar güzel görünüyor.
- Manavdan iki karpuz aldım.
- Saçını uzun toka ile bağladı.
- Yaramaz çocuk parkta koşuşturuyordu.
- Bütün insanlar sokağa çıktı.

5. Karışık verilen kelimelerden atasözlerini oluşturalım. Oluşturduğumuz atasözlerinin kısa açıklamalarını altlarına yazalım.

gelir

sakla

samanı

zamanı

Sakla samanı gelir zamanı.

Bugün işimize yaramadığını düşündüğünüz bir şey günler sonra çok gerekli olabilir.

pas

çalışan

demir

tutmaz

Çalışan demir pas tutmaz.

Çalışan kişi zamanla körelmez, becerilerini kaybetmez ve daha yararlı işler yapar.

6. Şiirle ilgili soruları yanıtlayalım.

PAPATYALAR

Bahar olsun da seyredin,
Nasıl süsler bayırları.
Zümrüt gibi çayırları,
Yüze gülen o nazlı,
Gelin yüzlü papatyalar,
Altın yüzlü papatyalar.

Tevfik Fikret

Şiir kaç dizeden oluşmuştur?

→ Altı

Şiirin şairi kimdir?

→ Tevfik Fikret

Şiirin konusu nedir?

→ Papatyalar

7. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

- ☒ Ülke, şehir, mahalle, sokak adları büyük harfle başlar.
- ☒ Hayvanlara konulan adlar küçük harfle başlar.
- ☒ Noktadan sonra cümleye büyük harfle başlanır.
- ☒ Şiirlerin her dizesi büyük harfle başlar.

8. Aşağıdaki metinlerde parantez içlerine gelmesi gereken noktalama işaretlerini yazalım. Daha sonra metinle ilgili soruları cevaplayalım.

Ayla basketbol oynamayı çok seviyordu(-) Selda ile okula gitti(.)
Çünkü okulda basketbol sahası vardı(.) Selda(:)
(-) İyi ki evden çıktık(,) dedi(.)
Anlaşılan canı çok sıkılmıştı(.) Ayla Selda(')ya dönüp(:)
(-) Benim de farklı bir şeyler yapmaya çok ihtiyacım vardı(,) dedi(.)

1 Metnin konusu nedir?

→ Canı sıkılan Ayla'nın değişiklik ihtiyacı...

2 Metnin ana karakterini yazalım.

→ Ayla

3 Metnin başlığı ne olabilir?

→ Farklı bir gün

9. Aşağıdaki cümleleri anlamlı ve kurallı hale getirelim.

Babam ekmek aldı fırından.

→ Babam fırından ekmek aldı.

Sen nereden aldın bu kıyafeti?

→ Sen bu kıyafeti nereden aldın?

Okudum kitaplıktaki tüm kitapları.

→ Kitaplıktaki tüm kitapları okudum.

10. Aşağıdaki cümlelerden olumlu olanlara (+), olumsuz olanlara (-) koyalım.

(+) Yolculuk için trene bindik.

(+) Ağaçtan meyveleri topladı.

(-) Defterim bittiği için yazamadım.

(-) Bu kalem senin değil.

(+) Esmâ, doktor oldu.

(-) Hasta olduğu için okula gitmedi

 Paralarımızı örnekteki gibi iki şekilde yazalım.

→ 475 kuruş / 4 lira 75 kuruş

→ 360 kuruş / 3 lira 60 kuruş

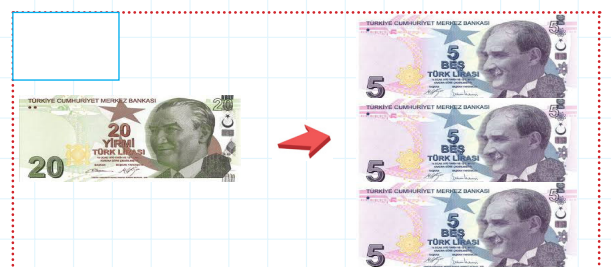
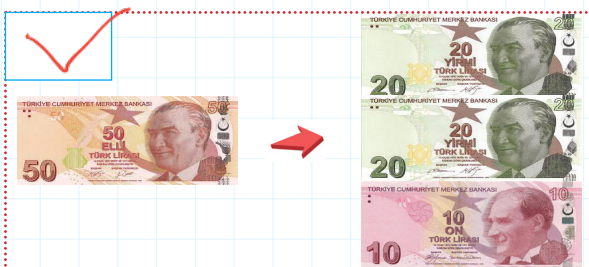
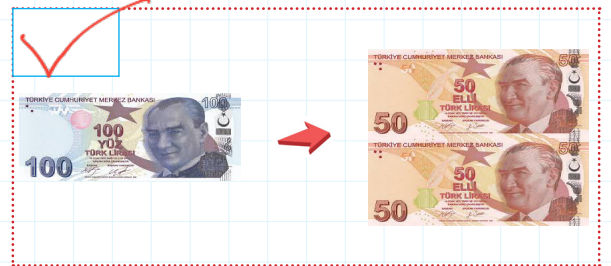

→ 240 kuruş / 2 lira 40 kuruş

→ 270 kuruş / 2 Lira 70 kuruş

 Aşağıdaki para miktarlarından doğru eşleştirilenlerin kutucuğunu işaretleyelim

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanı işaretleyelim.

☒ 5 tane 100 kuruş 5 lira eder.	☐ 5 tane 50 kuruş 25 liraya eşittir.
☒ 2 lira 10 kuruş, 210 kuruş eder.	☒ 890 kuruş, 8 lira 90 kuruş eder.
☒ 8 tane 25 kuruş 2 lira eder.	☒ 3 lira 25 kuruş, 325 kuruş eder.
☐ 650 kuruş, 6 lira eder.	☐ 4 tane 1 lira 40 kuruş eder.
☐ 2 tane 10 lira ile 5 tane 5 lira eşittir.	☐ En büyük kağıt para 100 liradır.
☒ 4 tane 25 kuruş 1 lira eder.	☒ En küçük kağıt para 5 liradır.
☐ 3 tane 25 kuruş 325 kuruşa eşittir.	☐ En küçük madeni para 50 kuruştur.
☒ 4 lira 25 kuruş, 425 kuruş eder.	☒ En büyük madeni para 1 liradır.

 Aşağıdaki problemleri, verilen ürünlerin fiyatlarına göre çözelim.

500 lirası olan Kaan'ın telefonu alabilmesi için ne kadar daha ihtiyacı vardır?

ÇÖZÜM:

$$\begin{array}{r} 700 \\ - 500 \\ \hline 200 \end{array}$$

200 TL ihtiyacı vardır.

Televizyonun fiyatı satrancın fiyatından kaç lira fazladır?

ÇÖZÜM:

$$\begin{array}{r} 700 \\ - 90 \\ \hline 610 \end{array}$$

610 lira fazladır.

1 yatak ve 1 televizyon alan Deniz ne kadar para öder?

ÇÖZÜM:

$$\begin{array}{r} 360 \\ + 520 \\ \hline 880 \end{array}$$

880 TL öder.

1 çadır, 2 satranç takımı alan Sibel ne kadar para öder?

ÇÖZÜM:

$$\begin{array}{r} 480 \\ 90 \times 2 = 180 \\ + 180 \\ \hline 660 \end{array}$$

660 TL öder.

1.

Tanesi 75 kr. olan kalemlerden 8 tane aldım. Kaç lira öderim?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 75 \\ \times 8 \\ \hline 600 \end{array}$$

600 kuruş = 6 TL öderim.

2.

Burak günde 4 lira harçlık alıyor. Burak 4 haftada kaç lira harçlık alır?

Çözüm:

1 hafta 7 gün
4 hafta = $4 \times 7 = 28$ gün

1 günde → 4 TL
28 günde → 28

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 4 \\ \hline 112 \end{array}$$

112 TL harçlık alır.

3.

5 metresi 35 TL olan kumaştan 8 metre aldım. Toplam kaç metre kumaş aldım?

Çözüm:

5 metre → 35 TL ise
1 metre → 35 TL

$$\begin{array}{r} 35 \\ \times 8 \\ \hline 280 \end{array}$$

8 metre → $7 \times 8 = 56$ TL

4.

Erman'ın kumbarasından 6 tane 2 TL, 5 tane 25 kr. çıktı. Erman'ın kumbarasından kaç kuruş çıktı?

Çözüm:

$$6 \times 2 = 12 \text{ TL}$$

1 TL → 100 kuruş
12 TL → $12 \times 100 = 1200$ kuruş

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 5 \\ \hline 125 \end{array}$$

125 kuruş

$$\begin{array}{r} 1200 \\ + 125 \\ \hline 1325 \end{array}$$

1325 kuruş

5.

4 tanesi 200 kuruş olan şekerlerden 15 tane aldım. Şekerler için kaç lira ödedim?

Çözüm:

4 tane 200 kuruş
1 tane → 200 TL

$$\begin{array}{r} 200 \\ \times 4 \\ \hline 800 \end{array}$$

800 kuruş

15 tane = 15

$$\begin{array}{r} 800 \\ \times 15 \\ \hline 12000 \end{array}$$

12000 kuruş
7 Lira 50 kuruş

6.

Tanesi 6 TL olan kitaplara 36 TL, tanesi 8 TL olan kitaplara 48 TL ödedim. Toplam kaç kitap aldım?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 36 \\ \div 6 \\ \hline 6 \end{array}$$

6 kitap

$$\begin{array}{r} 48 \\ \div 8 \\ \hline 6 \end{array}$$

6 kitap

6 + 6 = 12 kitap

1.

8 tane 1 lira, 6 tane 50 kuruş, 2 tane 25 kuruş kaç lira eder?

Çözüm: $8 \times 1 = 8$ Lira

$$\begin{array}{r} 50 \\ \times 6 \\ \hline 300 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 2 \\ \hline 50 \end{array}$$

300 kuruş = 3 Lira

11 Lira 50 kuruş

2.

Tanesi 125 kuruş olan simitten 8 tane alan Selin kaç lira öder?

Çözüm: 125

$$\begin{array}{r} 125 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

1000 kuruş

100 kuruş = 1 Lira

1000 kuruş : 100 = 10 Lira

3.

Elmas, 40 lirasının önce çeyreğini harcıyor. Daha sonra kalan parasının yarısını harcıyor. Toplamda ne kadar harcamıştır?

Çözüm: $40 : 4 = 10$ Lira harcıyor.

$40 - 10 = 30$ kalıyor.

$$\begin{array}{r} 30 \\ \times 2 \\ \hline 60 \end{array}$$

10 + 15 = 25 Lira harcamıştır.

4.

Babam 90 liraya kazak aldı. 30 lirasını peşin ödeyip kalanı 4 eşit taksit yaptırdığına göre her bir taksit kaç liradır?

Çözüm: 90

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

60 → peşin ödedikten sonra kalan

$$\begin{array}{r} 60 \\ 4 \overline{) 15} \\ \underline{20} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 00 \end{array}$$

5.

Bir kırtasiyeci 5 liraya aldığı kalemi 8 liraya satıyor. Kırtasiyeci 20 kalem sattığında kaç lira kazanmış olur?

Çözüm: $8 - 5 = 3$ → Bir kalemden kazandığı

$$\begin{array}{r} 20 \\ \times 3 \\ \hline 60 \end{array}$$

60 Lira kazanır.

6.

Melis, fiyatı 3TL 25 kr. olan defterden 4 tane aldı. Satıcıya 50 lira verdi. Kaç lira para üstü alır?

Çözüm: 3 Lira 25 kuruş = 325 kuruş

$$\begin{array}{r} 325 \\ \times 4 \\ \hline 1300 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 13 \\ \hline 37 \end{array}$$

37 → para üstü

Milli Mücadele kazanıldıktan sonra 29 Ekim'de Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde cumhuriyet ilan edildi. Böylece devletimizin yönetim şekli cumhuriyet, adı Türkiye Cumhuriyeti Devleti oldu. Mustafa Kemal Atatürk Türk milletinin özgür, birlik beraberlik ve dayanışma içerisinde yaşaması için cumhuriyeti kurdu. Cumhuriyet, millet hakimiyetine dayanan ve gücünü halktan alan devlet yönetim şeklidir. Cumhuriyet kurulmadan önce Devletimizi padişah yönetirdi. Devlet yönetiminde halkın söz hakkı yoktu.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- ☒ D Cumhuriyet 1923 yılında ilan edildi.
- ☒ D Cumhuriyet, halkın kendi kendini yönetmesidir.
- ☐ Y Cumhuriyeti padişah ilan etti.
- ☒ D Cumhuriyetin ilanından sonra kadın-erkek eşit oldu.
- ☐ Y Cumhuriyet yönetiminde, yönetim babadan oğla geçerdi.
- ☒ D Cumhuriyetten sonra her ailenin bir soyadı oldu.
- ☐ Y Cumhuriyetin ilanından sonra Arap harfleri kullanılmaya başlandı.
- ☐ Y Cumhuriyetten önce ölçü ve saatlerde değişiklik yapıldı.

 Aşağıdaki durumları cumhuriyetten önce olanların kutucuğunu maviye, cumhuriyetten sonra olanların kutucuğunu sarıya boyayalım.

 Kılık kıyafet şekli değişti.

 Kadınların seçme hakkı yoktu.

 Yönetimde halkın söz hakkı yoktu.

 Uzunluk ölçüsü birimi değişti.

 Din ve devlet işleri ayrı değildi.

 Herkes eşit şartlarda eğitim aldı.

 Aşağıdaki noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

sağlıklı	farklılık	toprağa	bitkiler
düzeni	tohum	besinlerini	

- ➔ Tohumlar toprağa..... ekildiğinde yeni bir bitki oluşturur.
- ➔ Bitkiler..... topraktan emdikleri su ve minerallerle beslenirler.
- ➔ Sulanantohum..... bir süre sonra çimlenir.
- ➔ Yeni bitki oluşturacak tohumların sağlıklı.... olması gerekir.
- ➔ Bitki türüne göre yaşam döngüsündeki süre farklılık..... gösterir.
- ➔ Bitkinin büyümesi için düzenli..... sulanması gerekir.
- ➔ Bitkiler kendi besinlerini..... kendileri üretebilir.

 Aşağıda bir bitkinin gelişim evreleri karışık olarak verilmiştir. Bitkinin evrelerini doğru bir şekilde sıralayarak yazalım.

- 1/ Bitkinin üzerindeki çiçekler meyveye dönüşür.
- 2/ Tohum ekilir ve belirli aralıklarla sulanır.
- 3/ Fidan zamanla büyüyerek yetişkin bir bitki olur.
- 4/ Sulanan tohum çimlenir ve fidan oluşur.

1/ Tohum ekilir ve belirli aralıklarla sulanır.

2/ Sulanan tohum çimlenir ve fidan oluşur.

3/ Fidan zamanla büyüyerek yetişkin bir bitki olur.

4/ Bitkinin üzerindeki çiçekler meyveye dönüşür.

1. Görsellerin altlarına isimlerini yazalım.

restaurant

cinema

mosque

library

zoo

park

hospital

school

bank

town

museum

shopping center

bank

hospital

museum

park

mosque

school

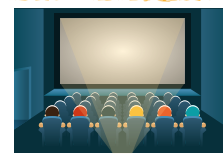
library

shopping center

zoo

cinema

town

restaurant

2. Resimlere bakalım ve doğru olan kutucuğu boyayalım.

one

classroom

library

zoo

two

hospital

museum

mosque

three

market

mosque

school

four

city

bank

shopping center

five

town

village

school

six

zoo

market

bank